

2020-09-03
S2020/05822/FS (delvis)

Socialdepartementet

Karolinska Institutet
171 77 Stockholm

Uppdrag att genomföra en långtidsuppföljning av tidigare forskningsprojekt om sjukskrivningar

Regeringens beslut

Regeringen ger Karolinska Institutet (KI) i uppdrag att genomföra en långtidsuppföljning av det s.k. Lärarprojektet som syftade till att hitta en metod för ökad återgång i arbete vid rehabilitering av långtidssjukskrivna till följd av utmattningssyndrom. Uppdraget ska genomföras under förutsättning att det finns en godkänd etikprövning för projektet.

KI får för uppdragets genomförande använda 540 000 kronor under 2020. Medlen ska utbetalas från utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 3 Till Kammarkollegiets disposition. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition hos Kammarkollegiet. Rekvisition ska ske senast den 1 december 2020. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2021. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 30 januari 2021. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Utmattningssyndrom är en av de vanligaste sjukskrivningsorsakerna i Sverige. Utmattningssyndrom innebär en uttalad fysisk och psykisk utmattning efter långvarigt stresspåslag. Den akuta fasen avklingar vanligen inom några veckor för att ersättas av en återhämtningsfas som kan pågå i många år med kvardröjande symtom och uttalad stressintolerans. Diagnosen är

därmed förknippad med långvariga sjukdomsförlopp och lång tid för återgång i arbete.

Sjukfrånvaron skiljer sig åt mellan olika sektorer på arbetsmarknaden. Högst är sjukfrånvaron för anställda kvinnor i kommuner och regioner. Inom många kvinnodominerade kontaktyrken inom vård, omsorg och sociala tjänster finns i högre grad psykosociala arbetsmiljöbelastningar, men även fysiska belastningar. Enligt Försäkringskassan finns också en skillnad i sjukfrånvaro mellan yrkesgrupper med olika anställningstrygghet, där risken för sjukskrivning är högre i yrkesgrupper där fast anställning är mindre vanligt. Kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården och omsorgen är ett stort problem och att förhindra långtidssjukskrivningar hos hälso- och sjukvårdspersonal och omsorgspersonal är centralt både för hälso- och sjukvården och omsorgen samt för de drabbade individerna.

I en rapport från Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES) pekar tidigare forskning på att rådande pandemi kan leda till ökad psykisk ohälsa i befolkningen vilket i sin tur kan öka antalet sjukskrivningar. Hälso- och sjukvårdspersonal samt omsorgspersonal löper i och med den höga belastningen under coronapandemin särskilt stor risk för nedsatt psykisk hälsa.

Karolinska Institutet och Svenska Re genomförde ett rehabiliteringsprojekt under 2016 kallat Lärarprojektet. Projektet innefattade att behandlingsgruppen erbjöds behandling i en stressfri miljö långt från hemmet genom ett multimodalt rehabiliteringsprogram med fysisk träning, enskild terapi och deltagande i kollegiala samtalsgrupper. Projektet är den första vetenskapliga studie som statistiskt säkerställt kunnat påvisa en snabbare återgång i arbete efter genomförd rehabilitering.

Regeringen anser att Lärarprojektet behöver följas upp för att klargöra om detta är en fungerande rehabiliteringsmetod för att minska antalet långvariga sjukskrivningar och öka möjligheterna till återgång i arbete. Uppföljningen är

en viktig del för att hitta effektiva metoder för att minska långtidssjukskrivningar hos hälso- och sjukvårdspersonal men även bland andra yrkesgrupper.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Andrea Larsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision
Finansdepartementet/Ba
Utbildningsdepartementet/UH
Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM, A
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ekol
Arbetsmiljöverket
Folkhälsomyndigheten
Kammarkollegiet
Myndigheten för arbetsmiljökunskap
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Regioner